

ANDTS

– en integrerad del i Järfällas
socialpreventiva arbete

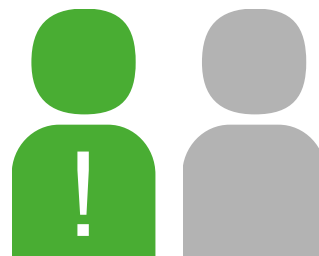
Lisa Wells Järfälla kommun

20 november 2023

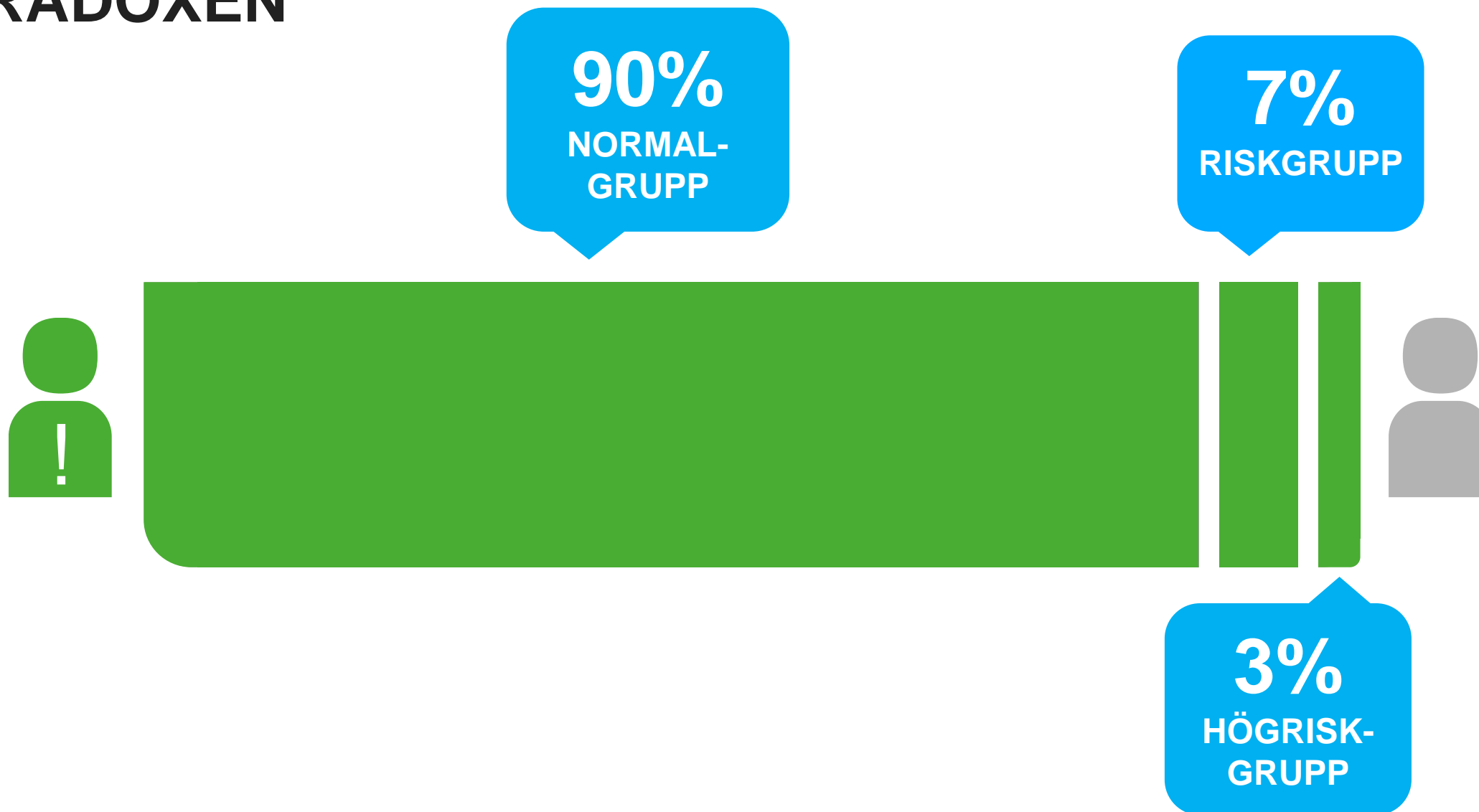

- Varför ska vi jobba med socialt förebyggande arbete
- Våldspreventiva perspektivet i Järfälla
- Hur vi dockat in ANDTS och spel om pengar i vårt förebyggande arbete

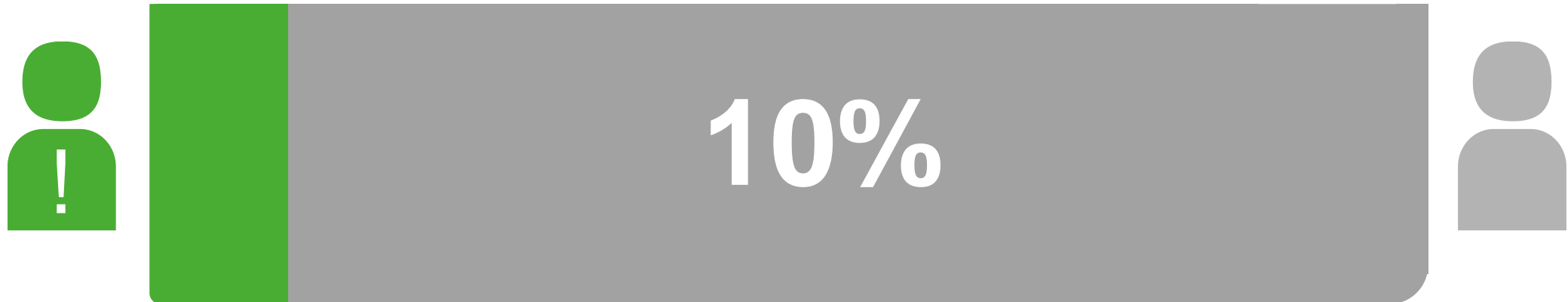
PREVENTIVA PARADOXEN

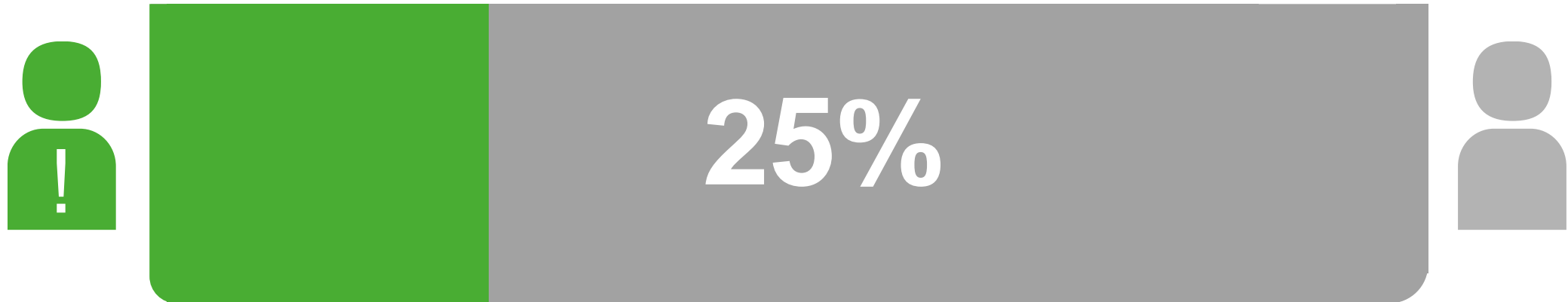
PREVENTIVA PARADOXEN

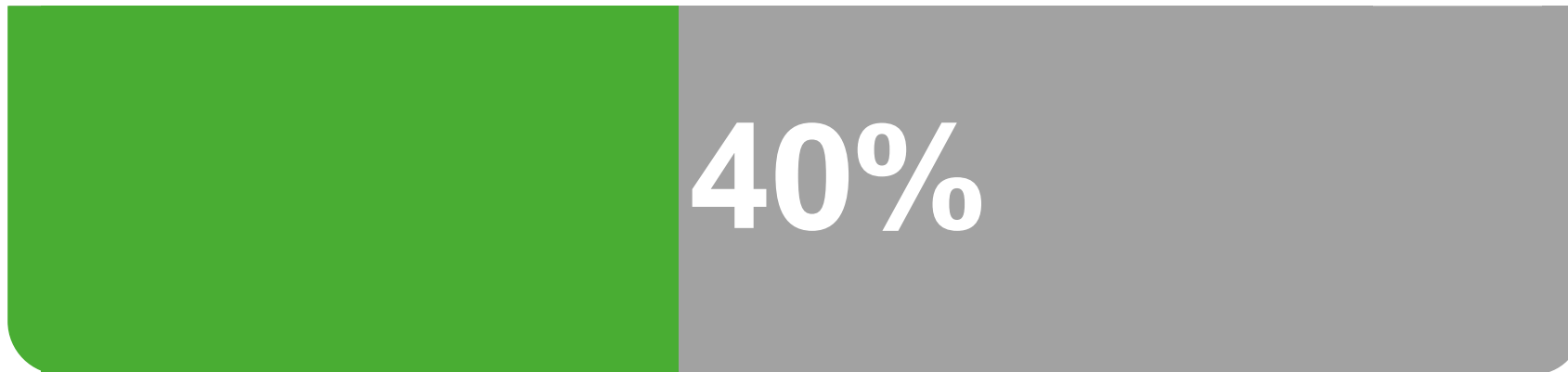
NORMALGRUPPEN

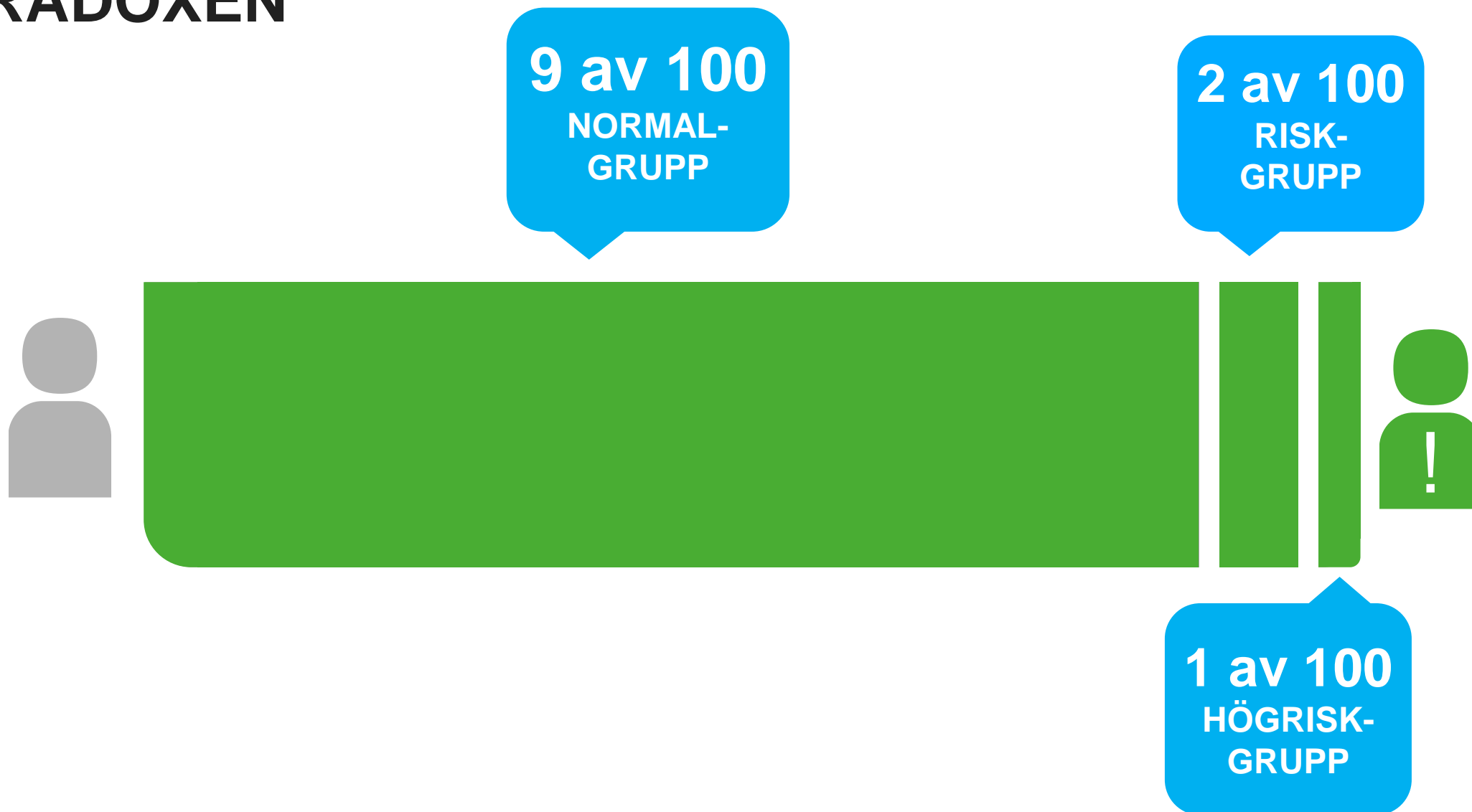
RISKGRUPPEN

HÖGRISKGRUPPEN

PREVENTIVA PARADOXEN

VÅLDS- PREVENTION

**FOKUS-
OMRÅDEN
SOM HÖR
IHOP**

9

**VAD GÖR
KOMMUNEN
?**

VÅLDS- PREVENTION

1

ANDTS

VÅLDS- PREVENTION

1

SKYDDA MOT
EGET OCH
ANDRAS
MISSBRUK

ALKOHOL
NARKOTIKA
DOPING
TOBAK
SPEL

VÅLDS- PREVENTION

**BROTTS-
FÖREBYGGANDE**

VÅLDS- PREVENTION

VÅLDS- PREVENTION

HEDERS
-VÅLD

4

VÅLDS- PREVENTION

VÅLD I
NÄRA
RELATIONER

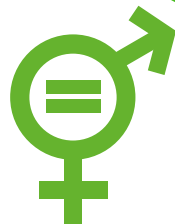
5

VÅLDS- PREVENTION

JÄM-
STÄLLDHET

6

VÅLDS- PREVENTION

FÖRÄLDRA- SKAPSSTÖD

7

VÅLDS- PREVENTION

VÅLDS- PREVENTION

9

VÅLDS-
BEJAKANDE
EXTREMISM

VÅLDS- PREVENTION

ANDTS

Våldsbejakande
extremism

Brotts-
förebyggande

Psykisk hälsa

Trygghet

Föräldrastöd

Hedersvåld

Jämställdhet

Våld i nära relationer

ALLT HÖR
IHOP

”Om samhället ska lyckas tackla områdets stora utmaningar måste vi ta en bred ansats där kortsiktiga lösningar som att få stopp på våldet kombineras med långsiktiga systemförändrande utvecklingsprocesser.”
(Orten bortom våldet, Ingvar Nilsson m.fl.)

SITUATIONELL PREVENTION förhindra

SOCIAL PREVENTION Främja, förebygga

Alkolås, ansvarsfull
alkoholservering, spelpaus.se

INDIKERAD

Öppna tidiga insatser,
råd och stöd

Kontroll av utskänkning,
spelautomater, öppettider.
Trygghetsvandring i
riskmiljöer.

SELEKTIV

Uppsökande arbete,
Tillgängliggöra stöd

Samhällsplanering,
säkerhet, lås, larm,
bevakning, trygghets-
skapande insatser

UNIVERSELL

Upplysning, information,
utbildning, föräldrastöd,
demokratistärkande arbete.

Utvecklingen av det socialpreventiva arbetet

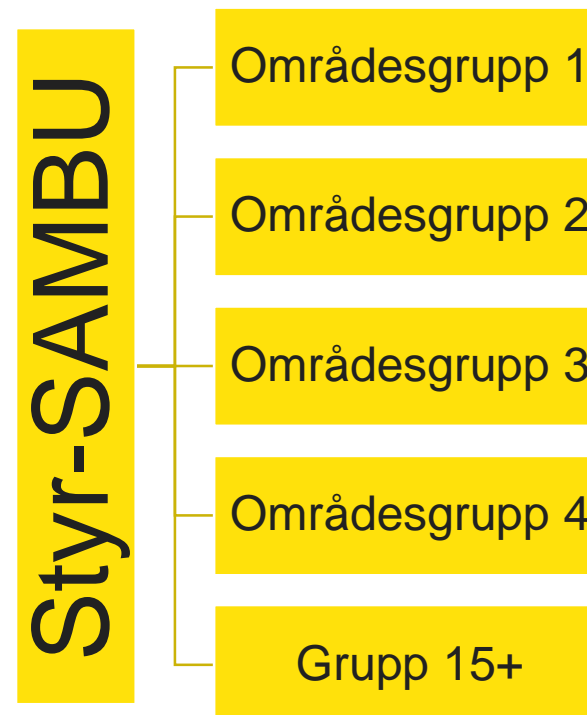

- 2016 översyn av det preventiva arbetet i kommunen – ett politiskt uppdrag
- Länsstyrelsen på kommunbesök februari 2017 – Preventionspaketet
- Halvdag med chefer och strateger för att utveckla samverkansstruktur för mer effektivt förebyggande arbete
 - Tydligare styrning av och mandat i det preventiva arbetet - SAMBU
 - Gå från problemorientering till ett mer hälsofrämjande perspektiv – samordna/utveckla universella insatser
 - Få ihop de olika samordningsuppdragen inom kommunen – våldsprevention
- 2018 ny förvaltningsövergripande överenskommelse rörande SAMBU-arbetet. SAMBU blir navet i det fortsatta utvecklingsarbetet.

SAMverkan Barn och Unga, SAMBU

- Styr-SAMBU – förvaltningsledningar från
 - socialförvaltningen
 - barn- och ungdomsförvaltningen
 - kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen
 - kompetensförvaltningen
 - polis
- Socialförvaltningen värdförvaltning
- Fem lokala SAMBU-grupper, fyra möten per år

SAMBU

- **Målet** - att säkerställa ett välfungerande och effektivt samarbete mellan förvaltningarna gällande barn och unga.
- **Syftet** - att barn och unga (0-20 år) ska få stöd och skydd i samhället utifrån en helhetssyn samt att barn och unga som riskerar att fara illa ska få hjälp i ett tidigt skede på individ- eller gruppnivå.
- **Uppdrag – huvudfokus** - att samordna det våldsförebyggande arbetet över förvaltningsgränserna (för målgruppen barn och unga)
- Identifierar utvecklingsområden/teman utifrån statistik från Stockholmsenkäten och Lupp
- 2023 års teman
 - Rasism
 - Tobak och nikotin
 - Delaktighet och inflytande som frisk- och skyddsfaktor
 - Psykisk ohälsa, tidig upptäckt

SAMBU

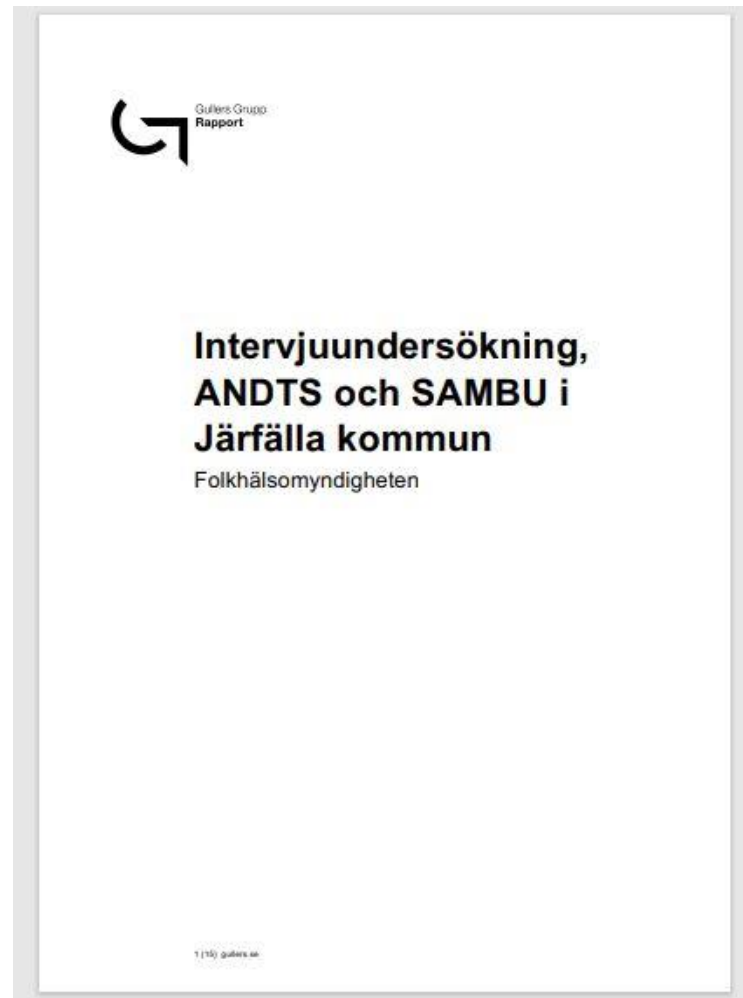

Intervjuundersökning, ANDTS och SAMBU i Järfälla kommun

Folkhälsomyndigheten

”SAMBU skapar förutsättningar för verksamheter att uppnå resultat. Tack vare SAMBU så stärks bilden att alla verksamheter är en del av en helhet.

Tjänstemännen förstår hur olika områden hör ihop. Det gör att man kliver utanför sitt stuprör och ser hur man kan samverka för att uppnå resultat. Man ser sin roll i helheten för att uppnå ett bra preventivt arbete.”

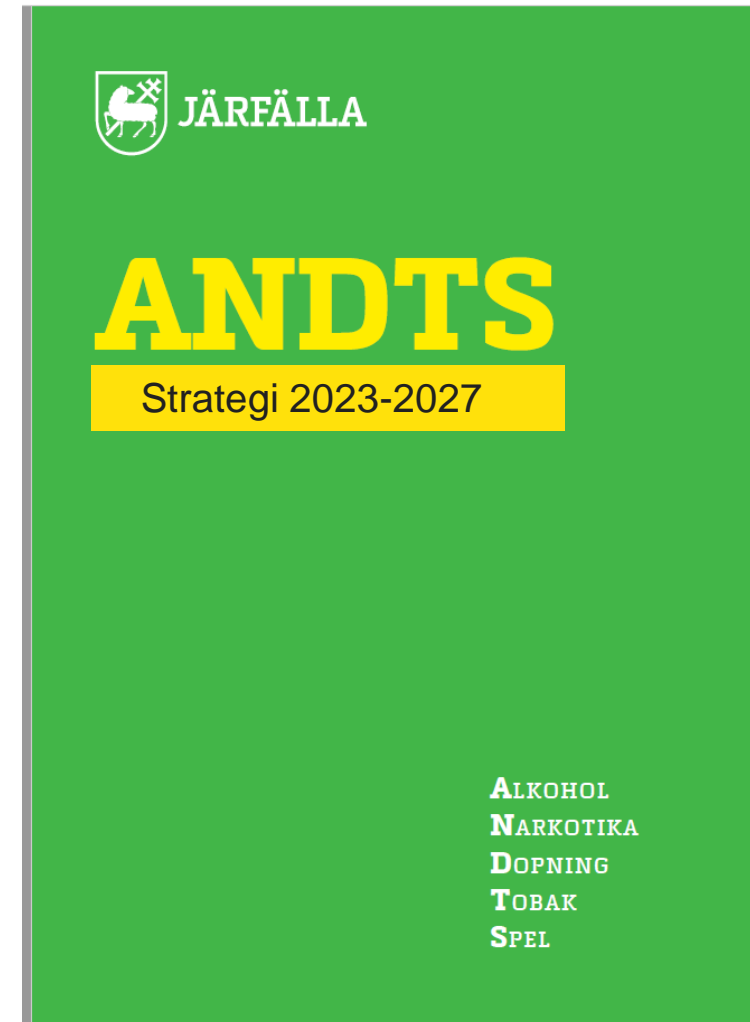

JÄRFÄLLA KOMMUN HAR EN ANDTS-STRATEGI

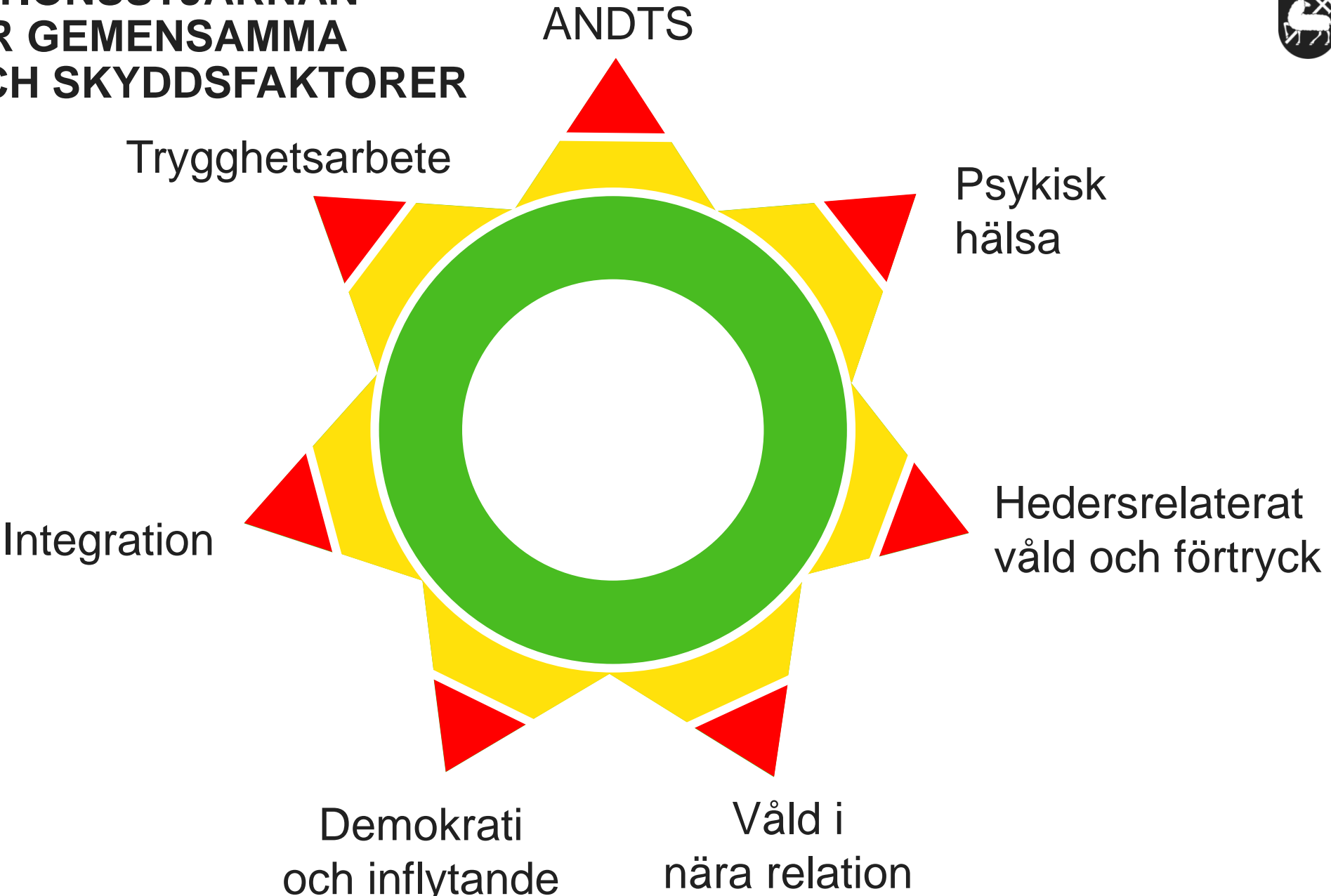

”Genom ANDTS-strategin kan jag komma in som samordnare och berätta om ANDTS för de lokala SAMBU-grupperna. Då får jag träffa alla de som jobbar med barn och unga och ge information, och samtidigt få en bild av hur det ser ut i de olika skolorna.

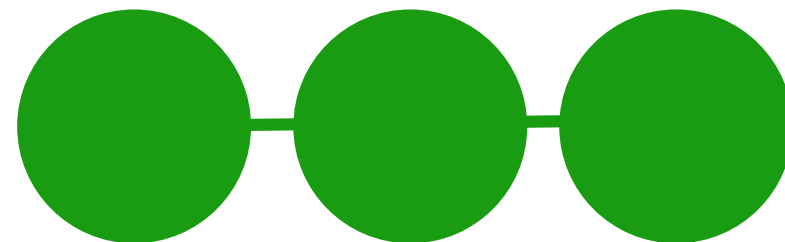
Det ger mig förutsättningar för att komma fram till hur vi ska jobba framåt. Jag kan återkoppla till styr-SAMBU om vilka frågor som är stora och få mandat att fokusera närmare på det.”

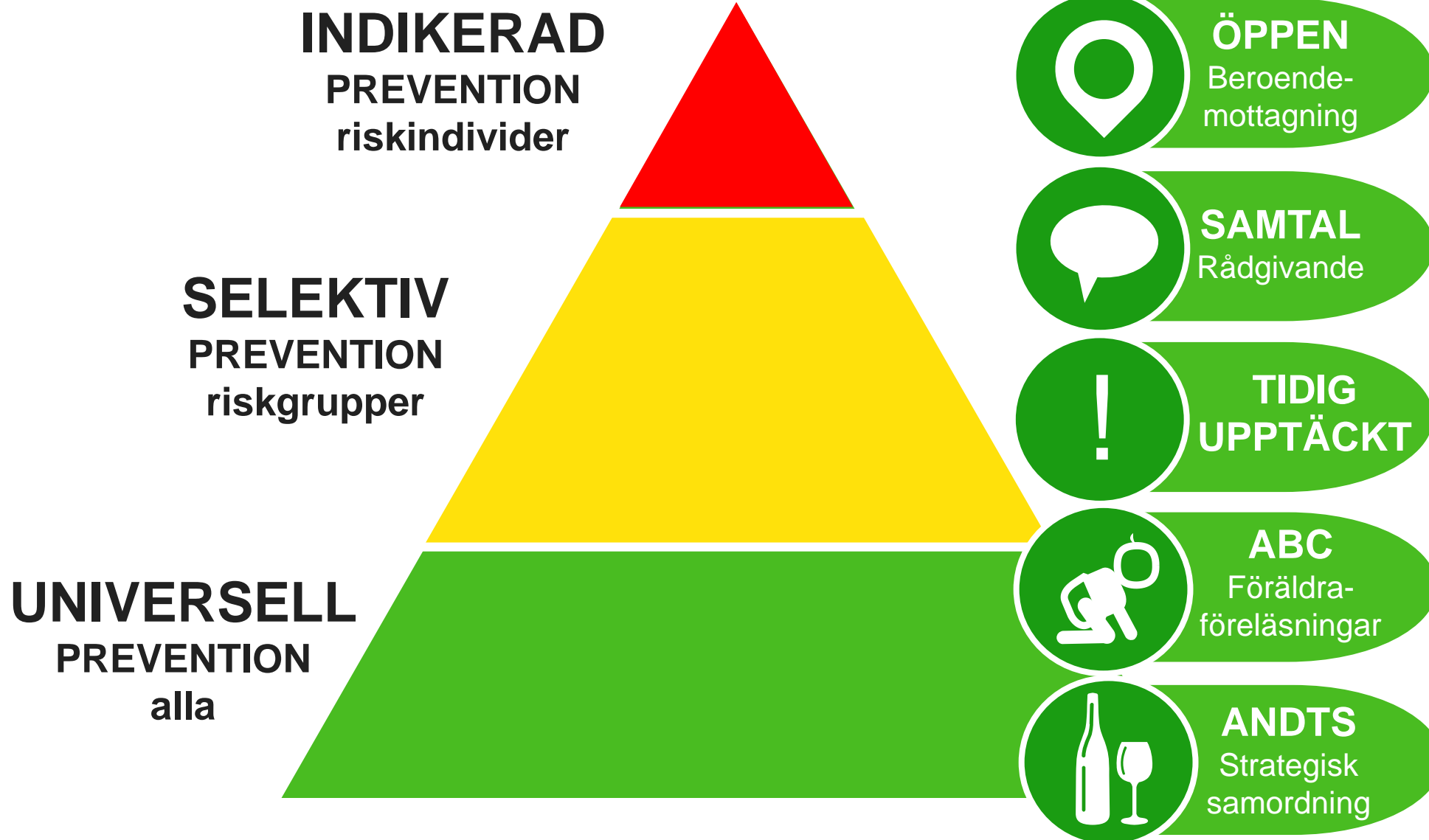
**PREVENTIONSSTJÄRNAN
BELYSER GEMENSAMMA
RISK- OCH SKYDDSAFAKTORER**

INSATSKEDJÖR

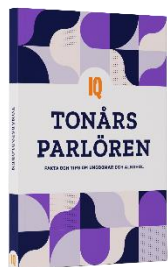
INSATSKEDJA ANDTS

”Efter att S:et kom till har vi fått ännu ett argument för att vi ska jobba mer med föräldraskapsstöd och nå fram till barn.

Vi använder oss såklart av information om spelprevention. Vi kan se kopplingar till dataspel, vadslagning med mera och det gör att vi kan lyfta den kunskap som finns vid föräldramöten.”

Bjud inte på alkohol och köp inte ut. Forskning visar att de tonåringar som får alkohol av sina föräldrar dricker mer.

Källa: Tonarsparloren.se

Ta hjälp av andra föräldrar. Det kan vara skönt att veta vad som gäller i andra familjer när argumentet ”alla andra får” dyker upp i diskussionerna med din tonåring.

Prata med andra föräldrar för stöd kring spelandet och skärmtid.

Diskutera spelreklam och hjälp barnet i att tänka kritiskt kring reklamens budskap och innehåll.

Åldersgränser är viktiga.

Tillåt inte barn under 18 år att delta i någon typ av spel om pengar.

En tidig spelvinst i barnets liv kan trigga barnet att vilja fortsätta spela om pengar.

Till dig som är förälder eller annan vuxen i barn och ungas närhet

**OM DIGITALA SPEL
OCH SPEL OM PENGAR**

Källa: Till dig som är förälder eller annan vuxen i barn och ungas närhet **OM DIGITALA SPEL OCH SPEL OM PENGAR**

*”SAMBU är jätteviktigt för att få till ANDTS-arbetet
– det bidrar till en systematik i arbetet.”*

Kontaktuppgifter:
lisa.wells@jarfalla.se

VÅLDS- PREVENTION

